

Številka: 095-4/2024/7
Ljubljana, 17. 7. 2024
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Odgovor na poziv skupščine Italijanske unije glede izvajanja schengenskega sporazuma in Evropske unije kot pobudnice mirovnih pobud – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 55/09 Odl.US: U-I-294/07-16, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije naseji dne sprejela naslednji sklep:</p> <p>Vlada Republike Slovenije je sprejela odgovor na poziv skupščine Italijanske unije glede izvajanja schengenskega sporazuma in Evropske unije kot pobudnice mirovnih pobud.</p> <p style="text-align: right;">Barbara Kolenko Helbl generalna sekretarka</p> <p>Priloga: - odgovor Prejmejo: - Ministrstvo za notranje zadeve, - Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve.</p>
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
Suzana Ivanović, vodja Službe za evropske zadeve in mednarodno sodelovanje, Ministrstvo za notranje zadeve
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
/
5. Kratek povzetek gradiva:
8. aprila 2024 je bilo na predsednike vlad Republike Slovenije, Republike Hrvaške in Italijanske republike naslovljeno pismo Italijanske unije, v katerem pozivajo predsednike vlad k skupnemu prizadevanju pri tem, da Evropska unija vzpostavi okrepljen enoten nadzor nad zunanjimi mejami EU na način, ki bi omogočil izvajanje schengenskega sporazuma med Italijo in Slovenijo ter Slovenijo in Hrvaško ter, da se ponovno uvede prosto gibanje znotraj Evropske unije. Prav tako pa Italijanska unija v pismu poziva predsednike vlad, da si skupaj prizadevajo, da bo Evropska unija postala pobudnica

mirovnih pobud, ki bodo pripeljale do čim hitrejše prekinitve ognja ter začetka pogajanj tako na Bližnjem vzhodu kot v konfliktu med Rusko federacijo in Ukrajino.

V gradivu so odgovori na pozive Italijanske unije.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">- nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja- razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna- razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Gradivo nima finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none">- pristojnosti občin,- delovanje občin,- financiranje občin.	NE
---	----

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
---	----

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
---	----

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
---	----

Boštjan Poklukar
minister

Odgovor na poziv skupščine Italijanske unije glede izvajanja schengenskega sporazuma in Evropske unije kot pobudnice mirovnih pobud

8. aprila 2024 je bilo na predsednike vlad Republike Slovenije, Republike Hrvaške in Italijanske republike naslovljeno pismo Italijanske unije, v katerem pozivajo predsednike vlad k skupnemu prizadevanju pri tem, da Evropska unija vzpostavi okrepljen enoten nadzor nad zunanjimi mejami EU na način, ki bi omogočil izvajanje schengenskega sporazuma med Italijo in Slovenijo ter Slovenijo in Hrvaško ter, da se ponovno uvede prosto gibanje znotraj Evropske unije. Prav tako pa Italijanska unija v pismu poziva predsednike vlad, da si skupaj prizadevajo, da bo Evropska unija postala pobudnica mirovnih pobud, ki bodo pripeljale do čim hitrejše prekinitve ognja ter začetka pogajanj tako na Bližnjem vzhodu kot v konfliktu med Rusko federacijo in Ukrajino.

Glede poziva k okrepitvi enotnega nadzora nad zunanjimi mejami in ponovni uvedbi prostega gibanja znotraj EU pojasnjujemo, da Republika Slovenija redno poziva države članice EU na zunanjih mejah, da sprejmejo vse potrebne ukrepe za okrepljen nadzor na mejah. Vendar velja upoštevati, da je evropsko integrirano upravljanje meja deljena odgovornost držav članic in Evropske agencije za mejno in obalno stražo (v nadaljevanju: agencija Frontex). Republika Slovenija prepoznava, da agencija Frontex državam članicam danes zagotavlja izjemno pomembno tehnično in operativno pomoč pri upravljanju meja, vendar ocenjuje, da bi morala agencija v prihodnje postati še bolj proaktivna in državam članicam, kadar to utemeljujejo rezultati ocene ranljivosti ali njene lastne analize, sama predlagati ukrepe na zunanjih mejah.

Poleg tega Republika Slovenija podpira tudi nadaljnjo krepitev zmogljivosti tretjih držav za upravljanje meja, vključno na podlagi sklepanja statusnih sporazumov in delovnih dogovorov za njihovo operativno sodelovanje z agencijo Frontex. V tem oziru Republika Slovenija zato že dalj časa opozarja na nujnost čimprejšnje sklenitve statusnega sporazuma z Bosno in Hercegovino, ki bi omogočil napotitev stalne enote evropske mejne in obalne straže z izvršilnimi pooblastili za podporo pri upravljanju meja te države. To bi namreč pozitivno vplivalo na varnost v celotni regiji in ne nazadnje na upravljanje zunanjih meja EU.

Sodobni in medsebojno povezani informacijski sistemi EU na področju pravosodja in notranjih zadev (interoperabilnost) bodo izboljšali pogoje za učinkovit pretok informacij med državami članicami in pomembno prispevali k zagotavljanju učinkovitejšega upravljanja zunanjih meja EU in notranji varnosti. V tem oziru Republika Slovenija izpostavlja skorajšnjo vzpostavitev sistema vstopa/izstopa (SVI), ki bo organom držav članic v realnem času omogočal pregled nad vsemi, ki so vstopili ali izstopili v schengensko območje.

Po mnenju Republike Slovenije bo k okrepljenemu enotnemu nadzoru nad zunanjimi mejami EU, s tem pa tudi pri krepitvi varnosti znotraj schengenskega območja, dodatno prispevala tudi nedavno sprejeta uredba o preverjanju državljanov tretjih držav na zunanjih mejah. Uredba, ki se bo začela izvajati predvidoma v letu 2026, zapolnjuje vrzeli v obstoječem pravnem okviru, saj zagotavlja enotna pravila za identifikacijo, zdravstvene preglede in varnostna preverjanja oseb, ki nedovoljeno prečkajo zunanje meje EU. Dodatno se s spremembo Zakonika o schengenskih mejah med drugim uvajajo enotna pravila na zunanjih mejah za obvladovanje tveganj za javno zdravje ter odzivanje na primere instrumentalizacije migracij.

Velja izpostaviti, da se je v zadnjem obdobju še dodatno okrepilo sodelovanje med varnostnimi organi Italijanske republike, Republike Slovenije in Republike Hrvaške. Nadaljuje se izvajanje mešanih patrolj, ki so usmerjene v preprečevanje čezmejne kriminalitete in odkrivanje nedovoljenih prehodov državne meje, s poudarkom na odkrivanju oseb na podlagi indikatorjev za terorizem in ekstremizem, prav tako si stalno izmenjujemo operativne in statistične podatke o problematiki na skupni meji. Okrepljeni so tudi odnosi na politični ravni, ki potrjujejo skupno

predanost nenehnemu naslavljanju perečih izzivov v regiji, kakor tudi nujnost usklajenih prizadevanj za zagotavljanje varnosti vzdolž celotne zahodnobalkanske migracijske poti. Pretekli pogovori so med drugim pokazali enotno zavedanje o pomenu usklajenosti vizumskih politik partnerjev na Zahodnem Balkanu z vizumsko politiko EU, da te ne bodo prispevale k povečanju migracijskih tokov v regiji in posledično negativno vplivale na upravljanje zunanjih meja EU. Republika Slovenija zagovarja, da bi morali prizadevanja na tem področju še okrepiti, na kar redno opozarja ob različnih priložnostih.

Glede poziva k skupnim prizadevanjem, da bo Evropska unija postala pobudnica mirovnih pobud poudarjamo, da Republika Slovenija zagovarja načela ozemeljske celovitosti in mirnega reševanja sporov. V tem duhu Republika Slovenija podpira mirovni načrt za reševanje arabsko – izraelskega konflikta, ki ga je pripravila Evropska unija. Omenjeni načrt v 12 točkah pristopa k reševanju konflikta z mednarodno angažiranostjo in vzporednimi prizadevanji ter se zavzema za celovit mirovni proces s ciljem varnostnih zagotovil za Izrael in samostojno palestinsko državo. Mirovni načrt zunanje akterje poziva k pripravi pogojev za vzpostavitev miru s pripravljajno mirovno konferenco.

Republika Slovenija podpira tudi mirovne načrte in predloge drugih držav. Tako Republika Slovenija podpira trofazni načrt ZDA za premirje in izpustitev talcev, ki ga je 31. maja 2024 predstavil ameriški predsednik Joe Biden. Prav tako Republika Slovenija podpira arabsko mirovno pobudo, ki je osnovana na pobudi iz leta 2002. Ta pobuda si prizadeva za vključujoč politični proces, zahtevo za neposredno prekinitev ognja, izraelski umik iz Gaze, zamrznitev širjenja izraelskih naselbin in obsežno humanitarno pomoč. Republika Slovenija tudi podpira iniciativo »Peace Day Effort« ki se pripravlja pod pokroviteljstvom EU, Kraljevine Saudove Arabije in Lige arabskih držav ter v sodelovanju z Egiptom in Jordanijo.

15. junija 2024 je v Švici potekal mirovni vrh za Ukrajino. Tega vrha so se udeležili najvišji predstavniki EU, prav tako se ga je udeležila predsednica Republike Slovenije Nataša Pirc Musar. Republika Slovenija bo pozdravila vsak konkreten načrt, ki bo utrl pot pogovorom za končanje vojne in vzpostavitev miru v Ukrajini. Takega načrta ne bomo samo podprli, ampak bi bili tudi zelo motivirani za dejavno sodelovanje pri njegovi obravnavi in izvajanju. Vsak mirovni načrt mora temeljiti na mednarodnem pravu, spoštovanju suverenosti in ozemeljske celovitosti ter ob doslednem spoštovanju Ustanovne listine Združenih narodov, saj bo le tako možno doseči trajen in pravičen mir.